

LOUIS PERGAUD

**KNOFLÍKOVÁ
VÁLKA**

ROMÁN DVANÁCTÉHO
ROKU MÉHO ŽIVOTA

LOUIS PERGAUD
KONFLIKOVÁ VÁLKA

ROMÁN DVADEŤATHO ROKU
MÉHO ŽIVOTA

m m h

LOUIS PERGAUD

**KNOFLÍKOVÁ
VÁLKA**

ROMÁN DVANÁCTÉHO
ROKU MÉHO ŽIVOTA

© NAKLADATELSTVÍ XYZ, s. r. o., 2010, 2012

Translation © Jiří Žák, 2010

Illustrations © Rostislav Pospíšil, 2010, 2012

ISBN 978-80-7388-727-8

*Pokrytcům, pobožnůstkářům, starým troubům
a nafoukaným ubožákům vstup zakázán...*
FRANÇOIS RABELAIS

KNIHA PRVNÍ

VÁLKA

KAPITOLA I.

VYHLÁŠENÍ VÁLKY

Co se týče války... je zábavné sledovat, jak malicherné důvody ji vyvolávají a z jak bezvýznamných příčin uhasíná; celou Asii zničila a pohltila válka kvůli pařížským milostným hrátkám.

MONTAIGNE (kniha druhá, kap. XII.)

„Počkej na mě, Klóbrci!“ hulákal Buřt, nesoucí knihy a sešity v podpaží.

„Tak sebou hoď, nemám na žvanění čas!“

„Je něco novýho?“

„Třeba jo.“

„A co?“

„Tak pojď.“

A tak se Buřt připojil ke dvěma Hučkám, což byli jeho dva spolužáci, a všichni tři pak vyrazili směrem ke škole.

Bylo říjnové ráno. Nebe s obrovskými bouřkovými mraky uzavíralo obzor nad blízkými kopci a působilo, že krajina vypadala poněkud melancholicky. Švestky byly holé, jabloně žluté a listí ořešáků padalo k zemi klouzavým letem, nejprve pomalým, který se však náhle zrychlil, jakmile se úhel padání zostřil, takže pak listí připomínalo střemhlavý let krahujců. Vítr vál v poryvech. Vzduch byl vlhký a docela teplý. Monotónní hučení mlátiček znělo jako tlumená píseň, jež se však ve chvíli, kdy mlátička pozřela snop, proměnila v truchlivé nařikání podobající se zoufalému sténání agónie nebo bolestnému jekotu.

Léto právě končilo a nastával podzim.

Mohlo být tak osm hodin ráno. Slunce se smutně potulovalo za mraky a jakási úzkost, nezřetelná a nevysvětlitelná, tížila krajinu i vesnici.

Práce na polích skončila a už dva nebo tři týdny bylo vidět malé pasáčky, jak se po jednom či po skupinkách vracejí do školy. Kůži měli osmahlou

Buřt

*Mohlo
být tak
osm ráno*

o pět minut dřív

sluncem, byli opálení a neposlušné vlasy měli nakrátko ostříhané velkými nůžkami (stejnými, jaké se používaly na dobytek). Na sobě měli vlněné nebo plátěné kalhoty, sice na kolenou a na zadku záplatované, ale čisté, a haleny, po vyprání ještě celé ztuhlé, pouštěly v prvních dnech šedivou barvu, takže z nich měli všichni ruce špinavé jako ropuší pracky, jak říkali. Dnes se po cestách šourali, jako by měli nohy ztěžklé nevlídným počasím, ročním obdobím a smutnou krajinou.

Ale někteří, ti větší, už nicméně stáli na školním dvoře a živě tam spolu rozmlouvali. Starý Simon, učitel, s čepičkou naraženou do týla a s brýlemi posunutými na čelo, kde mu trčely nad očima, stál u dveří vedoucích na ulici. Hlídal vchod a huboval opozdilce. Přicházející chlapci smekali čepice, mýjeli ho, procházeli chodbou a rozbíhali se po dvoře.

Oba Hučkové z Olšín a Buřta, který je doběhl cestou, nevypadali, že by je poznamenala ona jemná melancholie, kvůli níž ztěžkl krok jejich spolužáků.

Na rozdíl od ostatních dnů tu byli nejmén o pět minut dřív, a když je starý Simon spatřil, honem vytáhl kapesní hodinky a přiložil si je k uchu, aby se ujistil, že jdou dobře a že nepromeškal začátek vyučování.

Tři kamarádi se starostlivými výrazy v obličejích vběhli na dvůr a okamžitě zamířili na čtvercový plácek vzadu za záchodky, chráněný domem souseda, kterému se říkalo starý Gugu. Většina starších spolužáků už tam byla.

Byl tu Lebrac, vůdce, kterému se někdy říkalo Velkej rapl; jeho první pobočník Camu, nebo Camus, Hejl, který svou přezdívku získal proto, že se proslavil jako mistr v lezení na stromy a ve vybírání hýlích hnízd, byl tam Gambetta z Vršku, jehož otec byl zarytý republikán, syn revolucionáře z osmačtyřicátého, jenž skutečně bojoval s Gambettou; byl tam Cinkl, který ve škole vždycky všechno uměl, a Tyčka a šilhavý kluk, jemuž se říkalo Pidlovokej, protože se otáčel na stranu, když se na vás chtěl podívat zpřímá; byl tam Hlavoun, nebo taky Hlavoš, s velikou hlavou, zkrátka byli tam nejsilnější kluci z vesnice a diskutovali o vážné věci.

Příchod obou Hučků a Buřta jejich diskusi nepřerušil. Nově příchozí byli evidentně o všem informováni. Byla to samozřejmě stará záležitost, a tak

se okamžitě zapojili do rozhovoru a vnesli do něj fakta a důležité argumenty.

Všichni zmlkli.

Starší z Hučků, kterému se říkalo Klóbrc, aby ho odlišili od jeho mladšího bratra Klobouka, nebo Klóbrčka, promluvil takto:

„Hele, když jsme s bráchou přišli k Menelotovejmu, najednou se u hliňáku Jeana-Baptista vobjevili Velraňáci a začali rvát jako bejci, házeli po nás kamení a hrozili nám klackama. Nadávali nám, že jsme pitomci, srabi, zloději, čuňata, lumpové, hovňousi, impotenti, haj...“

„Impotenti,“ zopakoval Lebrac zamračeně. „Co jste jim na to vodpověděli?“

„Radši jsme s bráchou zdrhli, protože byli v převaze. My byli dva, zatímco jich nejmní třináct. Určitě by nás zmydlili.“

„Tak voni nám říkaj impotenti!“ opakoval velký Hejl, očividně šokovaný, dotčený a rozzuřený touto nadávkou, která patřila jim všem, protože Velraňáci na oba Hučky samozřejmě zaútočili jen proto, že patřili k Loverňákům a chodili do stejné školy.

„No jo,“ pokračoval Klóbrc, „já vám povídám, že jestli nejsme poserové, srábci a podržkařata, ukážeme jim, kdo je tu impotent!“

„A co je to vlastně ten impotent, co, Tyčko?“

Tyčka se zamyslel.

„Impotent... Imbecil bych věděl. Idiot taky, to říkaj všichni, ale impotent... impotent...“

„Musí to bejt něco hroznýho,“ skočil mu do řeči Klóbrček, „protože když jsem se včera kočkoval s naším sládkem Narcisem, řek jsem mu, že je impotent, abych viděl, co to s ním udělá. Jenomže jsem si nevšim, že zrovna jde kolem táta, a ten mi hned vrazil pár facek. Takže...“

Byl to nezvratný důkaz a všichni to tak cítili.

„Propánakrále, tak vo tom musíme přestat kecat a musíme se hned pomstít,“ uzavřel diskusi Lebrac. „Co si vo tom myslíte vy?“

„Vypadněte vocaď, pochcánkové,“ vybafl Buřt na menší kluky, kteří se k nim přidali a chtěli také poslouchat.

Impotenti!!!

Všichni souhlasili s Lebrakem. Jednomyslně, jak se říká. V tu chvíli se ve dveřích objevil starý Simon a chystal se zatleskat, což oznamovalo začátek vyučování. Jakmile ho spatřili, okamžitě se všichni rozběhli na záchod, protože starost o předepsanou a přirozenou hygienu odkládali až na poslední chvíli.

Spiklenci se mlčky a s lhostejnými výrazy postavili do řady, jako kdyby se nic nestalo a jako kdyby chvilku předtím nedospěli k závažnému rozhodnutí.

Při vyučování onoho dopoledne jim to moc nešlo a učitel musel křičet, aby si od svých žáků vynutil pozornost. Ne že by snad vyrušovali, ale všichni jako by se ztráceli někde v oblacích a absolutně odmítali pochopit, jaký může mít pro mladé francouzské republikány význam historie metrického systému.

Zejména definice metru jim připadala příšerně komplikovaná: desetimiliontá část čtvrtiny, polovina... z... z... krucinál! pomyslel si velký Lebrac.

A naklonil se ke svému sousedovi a příteli Tyčkovi a důvěrně mu pošeptal do ucha:

„Herdéka!“

Lebrac chtěl bezpochyby říci heuréka, neboť si mlhavě pamatoval cosi o Archimédovi, který kdysi bojoval ččkami.

Cinkl mu složitě vysvětlil, že se nejednalo o luštěniny, protože Lebrac byl schopen tvrdit, že se dá bojovat i hrachem, který se může vystřelovat z dutého konce násadky, ale že s ččkou to nejde.

„Ale lepší jsou stejně vohryzky a kůrky.“

Tyčka mu řekl, že to byl slavný vědec, který počítal příklady na kapotách kabrioletů, čímž si Archimédes vysloužil u Lebraka nehynoucí úctu, protože i jemu unikala krása matematiky a pravopisu.

Když se však před rokem stal vůdcem Loverňáků, bylo to především díky jiným vlastnostem.

Byl tvrdohlavý jako mezek, mazaný jako opice, rychlý jako zajíc, a hlavně se mu nikdo nevyrovnal v umění rozbít okno na vzdálenost dvaceti kroků, ať už byl způsob, jakým vrhl kámen, jakýkoliv: rukou, prakem,

Lebrac

naštípnutým klackem nebo gumičkou. V zápase muž proti muži byl strašlivý protivník; provedl leccjaký nedobrý kousek faráři, učiteli i obecnímu hlídači, vyráběl skvělé foukačky z větví černého bezu, tlustých jako stehno, z nichž se dala vystříknout voda na vzdálenost patnácti kroků, na mou duši, kámo, že je to pravda! A bezové pistole, které práskaly jako pravé, a vystřelené náboje z bezové dužiny z nich létaly tak daleko, že nebyly k nalezení. V kuličkách byl ze všech nejšikovnější, uměl s nimi mířit a postrkoval je jako nikdo jiný. A když se hrálo do dýlku, cvrnkal tak mazácky, že to bylo až k pláči. A přitom bez vytahování, aniž se někdy předváděl, vrátil občas svým nešťastným soupeřům pár kuliček, o něž je obehřál, což mu vyneslo pověst velkorysého vítěze.

Po poznámce svého vůdce a přítele Cinkl zastříhal ušima, nebo spíš je nastražil jako kočka, která chystá nějakou lumpárnu, a zrudl vzrušením.

Aha, pomyslel si, a je to tady! Nepochyboval jsem, že Lebrac přijde na to, co jim provedeme.

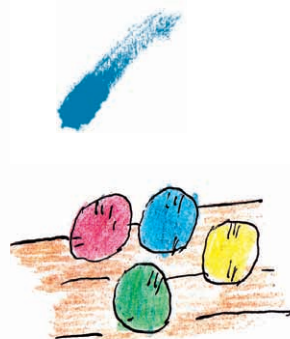
A zasníl se, ztracen v říši představ, lhostejný ke všem pánům Delambům, Méchainům a Tentononcům; k měřením probíhajícím ve všech možných šířkách, délkách či výškách... Ach ano, bylo mu to srdečně jedno a zvyška na to kašlal!

Ti Velraňáci to ale schytají!

Později se dozvíme, jak dopadl test, který následoval po této první hodině; stačí, když řekneme, že každý z těch rozpustilců měl svou vlastní metodu, jak nepozorovaně pootevřít učebnici, zavřenou na učitelův příkaz, a provést opatření proti selhání paměti. To ovšem nezabránilo starému Simonovi, aby se následující pondělí notně nerozčilil. Ale nepředbíhejme.

Když na staré farní zvonici odbilo jedenáct, všichni už netrpělivě čekali na znamení, kdy budou moci odejít, protože všichni už bůhví jak - snad prosakováním, vyzářováním či jiným způsobem - věděli, že Lebrac na něco přišel.

Na chodbě vznikla jako obvykle tlačence. Kluci se strkali, měnily se čepice, ztrácely střevíce a vyměňovaly se šfouchance, ale zásah nejvyšší

toti

notně
nerozčilil

moci nastolil pořádek a odchod ze školy proběhl celkem normálně.

Jakmile učitel zalezl do svého kamrlíku, všichni kamarádi se slétli kolem Lebraka jako hejno vrabců na čerstvý kobylinec.

Kromě řadových vojáků a drobotiny tam bylo i deset nejhlavnějších lovernských válečníků, dychtivých vypošlechnout si vůdcova slova.

Lebrac nastínil jednoduchý, ale smělý plán. Pak se zeptal, kdo ho doprovodí, až nastane večer. Všichni se drali o tuto čest, ale protože stačili jen čtyři, byli na výpravu vybráni Hejl, Cinkl, Tyčka a Klóbrc. Gambetta bydlel na Vršku a nemohl se tak dlouho zdržet, Pidlovokej v noci špatně viděl a Buřt nebyl ani zdaleka tak hbitý jako ostatní.

Poté se rozešli.

Večer hned po klekání se pět válečníků opět sešlo.

„Máš křídu?“ zeptal se Lebrac Cinkla, který byl pověřen ji opatřit, protože seděl nejbliž tabuli a mohl pár kousků štípnout z krabice učitele Simona.

Cinkl úkol splnil na jedničku; čmajznul pět kousků, velkých kousků; jeden si nechal pro sebe a ostatní rozdal zbývajícím druhům ve zbraní, takže kdyby některý z nich svůj kousek cestou ztratil, ostatní ho mohli snadno nahradit.

„Tak jdem na to,“ pravil Hejl.

Hlasitý klapot dřeváků zněl nejprve po hlavní ulici protínající obec a pak po zkratce, která u lípy navazovala na velranskou cestu. Pětice kluků kráčela směle vstříc nepříteli.

„Je to slabá půlhodinka pěšky,“ řekl Lebrac. „Můžeme tam bejt za čtvrt hodiny a vrátit se domů, ještě než se úplně setmí.“

Cesta se za nimi ztrácela v pološeru a tichu. Nejprve to byla štěrková ná silnice, po které se dalo běžet, ale jakmile se pětice spiklenců ocitla na nepřátelském území, sešli z ní a kráčeli dál příkopem, který jejich starý přítel, cestář Breda, udržoval – jak říkali zlí jazykové – jenom když si na něj vzpomněl. Jakmile došli na dohled Velran a jakmile světla za okny byla vidět zřetelněji a psí štěkot zněl stále hrozivěji, zastavili se.

„Sundáme si dřeváky a schováme je támhle za tou zdí,“ rozhodl Lebrac.

Čtyři válečníci a jejich vůdce se tedy zuli a punčochy nacpali do dřeváků. Pak se ujistili, že neztratili křídý, a potom se jeden za druhým, s vůdcem v čele, s napjatými ušima a očima a nastraženým nosem, vydali husím pochodem na válečnou stezku a mířili pokud možno nejkratší cestou ke kostelu nepřátel, jenž byl cílem jejich noční výpravy.

Při sebemenším zvuku se vrhali do příkopu, tiskli se ke zdi nebo se ukrývali ve stínu křoví. Plížili se, kradli se kupředu jako stíny a báli se pouze světla lucerny v rukou nějakého domorodce, který by si šel večer někam poklábosit, nebo přítomnosti opozdilého cestujícího, jenž by vedl napojit svou herku. Ale nic je neobtěžovalo, jen štěkot psa Jeana od Brodu, rařafáka, který ňafal jako pominutý.

Konečně dorazili na náměstíčko před kostelem a zamířili ke zvonici.

Všude bylo pusto a ticho.

Vůdce zůstal sám, zatímco ostatní čtyři se stáhli dozadu na hlídku.

Lebrac vytáhl z kapsy kus křídý, stoupl si na špičky, aby dosáhl co nejvýš, a na těžkou, špinavou a zčernalou veřej, uzavírající svaté místo, napsal stručný nápis, jenž následující den před mší způsobil skandál, ani ne snad svým svérázným rukopisem, ale spíš svou syrovou a vyzývacou drsností:

FSICI VELRAVŮCI SOL VŠIVACI

Pak ještě chvílku zíral zblízka na nápis, aby se přesvědčil, že se křída na dřevo chytla, a potom se vrátil ke svým čtyřem druhům na stráži a potichu, ale vesele jim řekl:

„Zdrháme!“

Tentokrát vyrazili prostředkem silnice a bez zbytečného hluku se dostali zpátky na místo, kde nechali dřeváky a punčochy.

Jakmile si je navlékli, zapomněli na opatrnost a s hrozným dupotem se vrátili do Lovernu. Rozešli se do svých domovů, čekající s důvěrou na to, jaký efekt bude mít vyhlášení války.

pes
Jean od Brodu

FSICI
VELRAVŮCI
SOL
VŠIVACI

KAPITOLA II.

DIPLOMATICKÉ NAPĚTÍ

Vyslanci obou mocností si vyměnili názory na marockou otázku.

(Noviny, léto 1911)

Když se na vesnické zvonici rozezvučel „druhý“, tedy půl hodiny před posledními údery zvonů oznamujícími nedělní mši, velký Lebrac, oblečený v soukenné kazajce ušité z dědečkova starého kabátu a v nových drogetových kalhotách, ve šněrovacích botách, které pozbyly lesku pod tlustou vrstvou tuku, a v chlupaté čepici, prostě jak říkám, velký Lebrac se opřel o zídku u obecní prádelny a čekal na své vojsko, aby je seznámil s úspěchem tažení.

Před vchodem do Fricotovy hospody postávalo několik mužů s dýmky v puse a měli v úmyslu skočit si před mši na „panáčka“.

Brzy dorazil i Hejl, v kalhotách odřených pod kolena a s červenou kravatou připomínající skutečně krk hýla. Usmáli se na sebe. Pak přišli oba Hučkové s nedočkavým výrazem ve tváři. Potom se objevil Gambetta, který ještě nic nevěděl, Pidlovokej a Buřt, Cinkl, Pidlibus, Hrbatej, Hlavoun a celý zbytek lovernské armády, celkem asi čtyřicet mužů.

Pět hrdinů z předcházejícího večera muselo aspoň desetkrát popisovat výpravu a jejich kamarádi s otevřenou pusou a zářícíma očima hltali jejich slova, napodobovali gesta a pokaždé nadšeně tleskali.

Nakonec Lebrac shrnul situaci těmito slovy:

„Teď uviděj, jestli jsme impotenti! Dneska vodpoledne se určitě připlížeš skrz křoví na Hůrku a budou si to s náma chtít rozdat. Budeme tam a maličko si je podáme. Musíme si s sebou vzít všechny praky a gumičky. Nebudeme se zatěžovat klackama, prát se s nima nebudem. V nedělních šatech si musíme dát pozor a moc se neumazat, ponivác bysme to pak doma slízli. Jenom jim řekneme svoje.“

Třetí a poslední úder zvonu ukončil jejich rozmluvu. Pomaličku se odloukali na svá místa na lavicích v kapli svatého Josefa, přímo naproti kapli Panny Marie, kde sedávaly holky.

„Krucinál!“ pravil Hejl, když vešel do kostela. „Dneska mám ministrovat, to to vod velebníčka pěkně schytám!“

Ani si nesmočil ruku v kamenné kropence, v níž se kamarádi cestou šplouchali a dělali v ní vlny, proběhl hlavní lodí jako prchající zebra a rychle si na sebe natáhl ministrantskou komži.

Když pak při kropení vešel mezi lavice s nádobou svěcené vody, do níž farář namáčel kropenku, neubránil se, aby se nepodíval na své druhy ve zbrani.

Spatřil Lebraka, jak ukazuje Buřtovi obrázek, který mu dala Tyčková sestra. Byl na něm namalovaný tulipán, nebo pelargónie (pokud to ovšem nebyla maceška), s nápisem: „Na památku“. Lebrac při tom mrkal jako don Juan.

Hejl si okamžitě vzpomněl na svou přítelkyni Tavii, které dal poslední perník, zakoupený za dva sous na trhu ve Vercel. Bylo to krásné perníkové srdce poseté červenými, modrými a žlutými bonbony a zdobené nápisem, který mu připadal docela povedený:

*„K nohám ti kladu srdce své,
přijmi je prosím - vždyť je tvé.“*

Pohledem zapátral v řadě holek a všiml si, že Tavi se na něj dívá. Vážnost jeho postavení mu nedovolovala, aby se na ni usmál, ale srdce mu v hrudi poskočilo, trochu zčervenal, napřímil se a pevně sevřel nádobu nesoucí v ruku.

Cinklovi jeho počínání neušlo. Naklonil se k Tyčkovi a sdělil mu:

„Koukni, jak se Hejl naparuje. Je jasný, že na něj Tavi pošilhává.“

A Hejl si pomyslel: Teď když je škola, uvidíme se častěji!

Ano... ale byla vyhlášena válka!

Při odchodu z nešpor shromáždil Lebrac všechny vojáky a jako správný velitel k nim promluvil:

„Běžte se převlíct do halen a vemte si s sebou krajíc chleba. Sejdeme se pod Hůrkou u Pepiotova lomu.“

Rozletěli se jako hejno vrabců a za pět minut se jeden po druhém začali trousit k místu, které generál určil. Všichni žvýkali chleba.

„Nesmíme zajít dál než k zatáčce,“ zavelel Lebrac, vědomý si své důležitosti a odpovědnosti za své vojsko.

„Myslíš, že přijdou?“

„Jinak by se projeвили jako bábovkové,“ řekl a pak dodal, aby zdůraznil svůj rozkaz: „Jsou mezi nima takoví, co sebou uměj mrsknout. A některý z vás maj těžký zadky. Slyšíš, Buře? Ne abyste se nechali dohonit. Naberte si do kapes šutry a ty nejlepší dejte těm, co mají praky s gumičkou. A dávejte bacha, ať je neztratíte. Vylezeme až nahoru k Hájku.“

Obecní pozemek Hůrka, ležící mezi teureským lesem na severovýchodě a velranským na jihozápadě, tvoří velký zarostlý obdélník dlouhý kolem patnácti set metrů a široký osm set. Okraje obou lesíků se nacházejí na dvou kratších stranách tohoto obdélníku. Spodní hranici mezi svahem a polem tvoří kamenná zídka, posílená ještě živým plotem a chráněná hradbou hustého křoví. Neurčitou horní hranici tvoří opuštěné lomy porostlé smíšeným lesem, houštinami ořešáků a lískových keřů, což je neprostupná překážka, která se nikdy neprořezává. Ostatně, celý pozemek je zarostlý křovím, houštinami, mlázím a ojedinělými nebo ve skupinkách rostoucími stromy, které z tohoto terénu dělají ideální bojiště.

Štěrková cesta, vedoucí z Lovernu, stoupá pozvolna vzhůru a Hůrku protíná v jakési poloviční úhlopříčce, a pak, asi padesát metrů od okraje velranského lesa, prudce zahne, aby se naložené povozy dostaly bez velké námahy až na vrchol hřebene.

V zatáčce roste hustý porost dubů, trnek, cesmín, ořešáků a lískových keřů. Tomuto místu se říká Hájek.

Spodní stranu cesty lemují povrchové lomy, obhospodařované Pepiotelem, řečeným Křivonožka, a Lauguem, řečeným Kecál, kteří – když se trošku nachmelí – o sobě tvrdí, že jsou podnikatelé. Občas jim pomáhá i Abel alias Krysa.

Pro kluky tyto lomy představují ideální a nevyčerpatelnou zásobárnu střeliva.

A v tomto osudném prostoru, nacházejícím se přesně ve stejné vzdálenosti od obou vesnic, se celé generace Loverňáků a Velraňáků znovu a znovu mydlily, mlátily a kamenovaly, protože každý podzim a každou zimu boje vypukaly nanovo.

Loverňáci postupovali obvykle až k zatáčce a drželi ohyb cesty, ačkoliv i opačná strana a velranský les patřily ještě k jejich obci, ale protože les se nacházel blíž k nepřátelské vesnici, sloužil protivníkům jako ústupový prostor a úkryt v případě pronásledování, což Lebraka strašně rozčilovalo:

„Pokaždý to vypadá, jako by nás napadli, krucinál...!“

Netrvalo ani pět minut, co všichni dojedli svůj chleba, když Hejl, jenž vylezl na hlídku do větví vysokého dubu, oznámil podezřelý pohyb na okraji nepřátelského území.

„Neříkal jsem vám to?“ konstatoval Lebrac. „Teď se schovejte, budou si myslet, že jsem tady úplně sám. Budu je chvílku tahat za fusekli. Zkusím je nalákat... na! na! chyť si mě! A jestli zaútočí, aby mě čapli... tak hop!“

A Lebrac vylezl ze svého úkrytu v trnkovém houští a následovala diplomatická konverzace v obvyklých termínech.

(Ať mi čtenář nebo čtenářka v tuto chvíli odpustí malé odbočení a radu. Starost o pravdivé vylíčení událostí mě nutí použít jazyk, jakým se nemluví ani při dostizích, ani v salonech. Necítím žádnou hanbu ani výčitky, že tento jazyk používám. Příkladem mi byl můj mistr Rabelais. Ale protože pánové Fallières a Bérenger nemohou být srovnáváni s Františkem I., ani já nemohu být srovnáván se svým slavným vzorem, neboť časy se změnily. A tak radím delikátním ouškům a citlivým duším, aby přeskočily pět nebo šest stránek. Já se mezitím vrátím k Lebrakovi.)

„Ukaž se, ty posero, ty padavko, ty lenochu, ty hnido! Jestli nejsi srab, tak mi předved' ten svůj špinavej ksicht, ty hejhulo!“

„Hej, ty shnilotino, jen pojď pěkně blíž, ať si tě vomrknu!“ odpověděl nepřítel.

Hejl

Velraňáci
ubožáci

žerou hovno
z čerša

„To je Prcek vod Brodu,“ řekl Hejl, „ale vidím ještě Držkouna a Šmajdu a Tattiho a Třesprdelku. Je jich tam jak much.“

Lebrac si vypočetl tyto informace a pak pokračoval:

„To jsi ty, hovňousi? To tys vykřikoval, že Loverňáci jsou impotenti? Já ti ukážu, jestli jsme impotenti! Budete muset všichni vytáhnout podolky vod košil, abyste smazali, co jsem napsal na kostelní vrata! Poserové, jako jste vy, by se na nic takovýho nezmohli.“

„Jen pojď blíž, ty koumáku. Máš velkou hubu, tak nám ji ukaž... A haksny máš taky velký, abys je moh vzít na ramena!“

„Tak mi pojď naproti, hadráři! Z čeho jsi zbohatnul? Z toho, že tvůj táta vošahával na jarmarcích bejkům koule?“

„A co ty? Ta barabizna, ve který bydlíte, je celá zadlužená!“

„Ty jsi zadluženej, žebráku! Kdypak si vemeš žebráckou hůl po dědovi a vyrazíš dobejvat svět otčenášema?“

„U nás nechcípaj kuřata vo žních jako v Lovernu!“

„A vám zase ve Velranech chcípaj na palicích vši, jenomže nevěděj, jestli je to z hladu nebo jestli se votrávily.“

„Velraňáci,
ubožáci,
prázdný břicha,
už jsou zticha!“

„Ohó! Ohó! Ohó!“ zařval dav válečníků za svým velitelem. Už nedokázali déle skrývat nadšení a vztek.

Skrček od Brodu měl pohotovou odpověď:

„Loverňáci,
kujebáci,
žerou hovna z čerta,
včera, dneska, zejtra..“

Tentokrát svému generálovi nadšeně aplaudoval chór Velraňáků a jeho slova doprovázel libozvučným a dlouhým pokřikem. „Ohé!“